

VIII Jornades d'Etnobotànica en Llengua Catalana

Des de la seva primera edició a Torrent l'any 2001, l'objectiu de les Jornades d'Etnobotànica en Llengua Catalana ha sigut poder reunir investigadors i estudiosos de la relació entre les plantes i les persones en els territoris de llengua catalana per a comunicar resultats, establir un col·loqui i intercanviar idees per a la recerca i la divulgació de l'etnobotànica catalana.

Després de les primeres jornades, ens hem anat trobant a Viladrau (Osona) l'any 2004, a Xixona (l'Alacantí) l'any 2006, a Artà (Mallorca) l'any 2008, a Amposta (El Montsià) l'any 2010, a Ibi (l'Alcoià) l'any 2012 i a Llívia (Cerdanya) l'any 2014. En aquesta ocasió, la trobada es celebra a l'illa de Menorca, en concret a Ciutadella.

En aquesta edició l'espai escollit per a l'excursió botànica és un tram de Cami Reial, més concretament de Ferreries al barranc d'Algendar.

VIII Jornades d'ETNOBOTÀNICA en Llengua Catalana

Organització:

Col·laboració:

PROGRAMA

Divendres 3 de juny de 2016

TARDA. Lloc: Cercle Artístic de Ciutadella

16.00 Recepció i lliurament del material.

16.30 Visita guiada pel nucli històric de Ciutadella, a càrrec de Miquel Àngel Limón

19.00 Acte institucional de presentació de les jornades i benvinguda.

19.30 Ponència inagural a càrrec de Marc Moll.

Les plantes a la vida

21.00 Tast de rebosteria menorquina i productes locals.

Dissabte 4 de juny de 2016

MATÍ. Lloc: Convent de Sant Agustí

09.00 Comunicacions i ponències. Bloc 2: *Etnobotànica: art, literatura i història*

Moderadora: Montse Parada.

1. Martín C. *Aportacions al coneixement de l'etnobotànica infantil en temps de Cervantes*

2. Climent D. *Etnobotànica i cançons populars*

3. Barceló MC. *Catàleg de la Flora Verdaguèria: noms de plantes amb la seva correspondència científica*

4. Rauret AM. *De l'obra d'art al vegetal: una mirada arqueològica*

5. Muntané J. i Climent D. *Tirant lo Blanc etnobotànic. Un projecte en marxa*

6. Carreras D. i Fraga P. *Relacions entre plantes i assentaments històrics a l'illa de Menorca*

7. Martín C. i Climent D. *La Bíblia, font de coneixement i de recerca etnobotànica (El llibre de Job i El cicle pasqual)*

8. Gras A., Garnatje T., Ibàñez N., López-Pujol J., Nualart N. i Vallès J. *Noms i usos etnobotànics de plantes des de temps antics fins ara a partir de l'herbari de Francesc Xavier Bolòs i Germà (1773-1844)*

9. Climent D. *Etnobotànica, sexe i llenguatge popular*

11.00 Pausa-cafè

11.30 Comunicacions i ponències. Bloc 1: *Etnobotànica general, I*

Moderador: Marc Talavera.

1. Gras A., Parada M., Rigat M., Vallès J. i Garnatje T. *Fitosinergia: quan el total és més que la suma de les parts. Cas d'estudi en dues comarques nord-orientals de Catalunya (Alt Empordà i Ripollès)*

2. Belda A., Martín C. i Climent D. *Dues begudes tradicionals del migjorn valencià: salvieta i cantauesso*

3. Truyol T., Pons F., Casas G. i Bagur MJ. *Arbres d'Algendar: recupear i conservar arbres fruiters de varietats locals de Menorca*

4. González R., Garnatje T. i Vallès J. *Races locals de plantes alimentàries cultivades a l'illa d'Eivissa*

5. Fraga P. *Una singularitat en la jardineria tradicional de Menorca: els ramells de porxada*

6. Puigdefàbregas J. *L'ortigaire, un ofici nou d'arrels molt antigues*

TARDA. Lloc: Convent de Sant Agustí

16.00 Comunicacions i ponències. Bloc 1: *Etnobotànica general, II*

Moderador: David Carreras.

1. Fraga P., Carreras D., Mascaró C., Pallicer X. i Seoane M. *Les plantes segetals de Menorca. Una riquesa florística amenaçada*

2. Climent D. Lliris i assutzenes. *Etnobotànica d'unes plantes fitonímica-ment pròximes*

3. Padullés J. i Vila J. *Biodiversitat vegetal en jardins privats de la Costa Brava*

4. Parada M., Gras A., D'Ambrosio U., Garnatje T. i Vallès J. *La globalització en el saber popular sobre les plantes: plantes de fora en la tradició d'aquí*

5. Garcia L., Constantino C., Sebastián T. i Mayol J. *Inventari Balear de Coneixements Tradicionals de la Biodiversitat. Primera fase*

6. Pujol G. i Pujol A. *L'ús de la saragatona en perruqueria a Amposta i Delta de l'Ebre als anys 1950-60*

18.15 Pausa-café

8.45 Comunicacions i ponències. Bloc 3: *Etnobotànica del futur*

Moderador: Daniel Climent.

1. Pons F. i Pons A. *Una iniciativa de cultiu de plantes aromàtiques a Menorca amb finalitat comercial: la camamil·la*

2. Talavera M. i Badia M. *Ens agraden les plantes oblidades? Les dades demostren que la reincorporació a la dieta d'aquestes espècies és possible*

3. Ginkel A. *Cultiu de plantes silvestres utilitzades tradicionalment en alimentació*

4. Peralba L. *Com pot una ciència tan moderna com la genètica estar interessada en el que deia la meua àvia sobre la boixerola?*

5. Carol R. i Obiols F. *L'etnobotànica com a eina per a la cohesió individual, social i territorial: la divulgació com a recurs pedagògic i terapèutic*

6. Mascaró C. *Es Viver de plantes de Menorca: aplicació de les plantes autòctones en la solució de problemàtiques ambientals*

7. Talavera M. i Cuadras E. *Filosofia Eixarcolant: establir les bases per garantir que la recuperació dels usos tradicionals de la vegetació es produeixi i suposi una transformació real del model agroalimentari*

20.15 Cloenda de les jornades.

20.30 Mostra de balls tradicionals pel grup folklòric Sant Isidre de Ciutadella, acompanyat de les explicacions de Maria Antònia Moll. Lloc: Pati de Santa Clara. Organitza: FEMEFOLK.

Diumenge 5 de juny de 2016

MATÍ. Lloc de trobada: Plaça des Pins de Ciutadella i cementiri de Ferreries

Excursió al Barranc d'Algendar.

09.00 Sortida en autocar.

09.30 Excursió de Ferreries al barranc d'Algendar pel Camí Reial des del cementiri de Ferreries.

14.00 Dinar de cloenda de les Jornades.

16.30 Tornada en bus des d'Algendar.

17.00 Hora prevista d'arribada a Ciutadella.

Al llarg dels tres dies, al mateix recinte del Convent de Sant Agustí, podreu disposar de taulells de venda de productes agrícoles i ecològics de Menorca, així com de llibres sobre l'illa.